

Kirchliches Verordnungs-Blatt

für die

Savanter Diöcese.

Inhalt: I. Epistola Encyclica Leonis PP. XIII. de Rosario Mariali. — II. Solutio dubiorum super Litteris Apostolicis commendato cultu S. Familiae propositorum. — III. Decretum Leonis PP. XIII. super postulationibus pro potiori Beato Joseph exhibendo cultu liturgico. — IV. Epistola, qua commendatur Lugduni exstans Consociatio a Fidei Propagatione nuncupata. — V. Gesetzesbestimmungen über die Befreiung geistlicher Amtsfahrten von den ärarischen Brücken-, Straßen- und Ueberfahrtsmauthen. — VI. Diöcesan-Nachrichten.

I.

Epistola Encyclica Leonis PP. XIII. de Rosario Mariali.

VENERABILIBVS FRATRIBVS

PATRIARCHIS PRIMATIBVS ARCHIEPISCOPIS ET EPISCOPIS

ALIISQVE LOCORVM ORDINARIIS

PACEM ET COMMVNIONEM CVM APOSTOLICA SEDE HABENTIBVS

LEO PP. XIII.

VENERABILES FRATRES

SALVTEM ET APOSTOLICAM BENEDICTIONEM.

Magnae Dei Matris amorem et cultum quoties ex occasione liceat excitare in christiano populo et augere, toties Nos mirifica voluptate et laetitia perfundimur, tamquam de ea re quae non solum per se ipsa praestantissima est multisque modis frugifera, sed etiam cum intimo animi Nostri sensu suavissime concinit. Sancta nimirum erga Mariam pietas, semel ut paene cum lacte suximus, crescente aetate, succrevit alacris valuitque in animo firmiter: eo namque illustrius menti apparebat quanto illa esset et amore et honore digna, quam Deus ipse amavit et dilexit primus, atque ita dilexit, ut unam ex universitate rerum sublimius evectam amplissimisque ornatam muneribus sibi adiunxerit matrem. Eius autem bonitatis in Nos beneficentiaeque complura et splendida testimonia, quae summa cum gratia nec sine lacrimis recordamur, eandem in Nobis pietatem et foverunt amplius et vehementius incendunt. Per multa enim et varia et formidolosa quae inciderunt tempora, semper ad eam confugimus, semper ad eam intentis oculis cupidisque suspeximus; omnique spe et metu, laetitiae et acerbitatibus, in sinu eius depositis, haec fuit assidua cura, orandi ab ea, Nobis vellet benigna in modum matris per omne tempus adesse et illud impetrare eximium, posse Nos ei vicissim deditissimam filii voluntatem probare. — Ubi deinde arcano providentis Dei consilio est factum, ut ad hanc Beati Petri Cathedram, ad ipsam videlicet Christi personam in eius Ecclesia gerendam, assumeremur, tum vero ingenti muneris gravitate commoti, nec ullâ sustentati fiducia virtutis Nostrae, subsidia divinae opis, in materna Virginis beatissimae fide, impensiore studio flagitare contendimus. Spes autem Nostra, gestit animus profiteri, quum in omni vita, tum maxime in supremo Apostolatu fungendo, eventum rerum numquam non habuit fructum vel levamentum. Ex quo spes eadem Nobis multo nunc surgit erectior ad plura maioraque,

auspice illa et conciliatrice, expetenda, quae pariter saluti christiani gregis atque Ecclesiae gloriae felicibus incrementis proficiant. — Est igitur recte opportuneque, Venerabiles Fratres, quod incitamenta quaedam universis filiis Nostris, renovata per vos hortatione, adhibeamus, ut octobrem proximum, Dominae nostrae et Reginae augustae a *Rosario* sacrum, vividiore pietatis sollertia, quam necessitates ingravescentes exposeunt, studeant celebrare.

Quam multis et quibus corruptelarum modis nequitia saeculi eo fallaciter connitatur ut christianam fidem et, quae ipsam nutrit movetque in fructus, observantiam divinae legis, debilitet ac prorsus evellat ex animis, iam patet nimium: iamque passim dominicus ager, teterrima velut afflatus lue, ignoratione fidei, erroribus, vitiis propemodum silvescit. Quod vero ad cogitandum acerbius est, improbitati tam arroganti et noxiae tantum abest ut frena iniecta aut iustae sint poenae impositae ab iis qui possunt maximeque debent, ut immo saepius ex ipsorum vel socordia vel patrocinio augeri spiritus videantur. Inde est cum causa dolendum de publicis doctrinarum et artium palaestris sic dedita opera constitutis, in quibus nomen conticescat aut vituperetur Dei; dolendum de impudentiore in dies licentia quilibet in vulgus edendi, quilibet declamandi Christo Deo et Ecclesiae probrosum; neque ea minus dolenda consecuta in multis remissio et desidia catholicae professionis, quae si non aperta est a fide defectio, eo certe evasura procliviter est, cum fide nihil iam vitae habitu congruente. Quam qui perpendat maximarum rerum confusionem et labem, non ei profecto fuerit mirum, si late gentes divinae animadversionis pondere ingemiscant afflictas, metuque graviorum calamitatum anxiae trepidas teneantur.

Iamvero ad violatum Dei numen placandum, ad eamque afferendam quae misere laborantibus opus est sanationem, nihil sane valuerit melius quam pie perseveranterque precandi officium, modo sit cum studio et actione christiana vitae coniunctum: quod utraque in parte ducimus per *mariale Rosarium* potissime assequendum. — Ab ipsa rei satis cognita origine, quam praeclara monumenta illustrent et commemoravimus Ipsi non semel, praepotens vis eius laudatur. Quo enim tempore Albigenium secta, integritatis fidei morumque specie quidem faultrix, re vera perturbatrix pessima et corruptrix, magno multis gentibus erat exitio, in eam conseclerasque factiones pugnavit Ecclesia, non copiis neque armis, sed interposita praecipue sacratissimi Rosarii virtute, cuius ritum ipsa Dominico patri Deipara tradidit propagandum; atque ita de omnibus magnifice victrix, suorum saluti, tum per eam, tum per similes deinceps procellas, exitu semper glorioso consuluit. Quamobrem in hoc rerum et hominum cursu quem conquerimur, luctuosum religioni, perniciosissimum rei publicae, pari omnes pietate sanctam Dei Genitricem communiter implorare exorare oportet, ut eandem eius Rosarii virtutem secundum vota laetemur experti. — Enimvero quum precando confugimus ad Mariam, ad Matrem Misericordiae confugimus, ita in nos affectam, ut qualicumque necessitate, ad immortalis praesertim vitae adeptionem, premamur, illico nobis et ultro, ne vocata quidem, praesto sit semper, atque de thesauro largiatur illius gratiae qua inde ab initio donata est plenâ copia a Deo, digna ut eius mater existeret. Hae scilicet gratiae copia, quae in multis Virginis laudibus est praeclarissima, longe ipsa cunctis hominum et angelorum ordinibus antecellit, Christo una omnium proxima: *Magnum enim est in quolibet sancto, quando habet tantum de gratia quod sufficit ad salutem multorum: sed quando haberet tantum, quod sufficeret ad salutem omnium hominum de mundo, hoc esset maximum; et hoc est in Christo et in Beata Virgine*¹⁾. Ei nos igitur, quum gratia plenam angelico praeconio salutamus, eandemque iteratam laudem in coronas rite connectimus, dici vix potest quam gratum optatumque fecerimus: toties enim a nobis memoria quasi excitatur tum dignitatis eius excelsae, tum imitae a Deo per ipsam humani generis redemptionis; unde etiam commemorata pendet divina et perpetua necessitudo, qua ipsa cum Christi gaudiis et doloribus, opprobriis et triumphis tenetur in regendis hominibus iuvandisque ad aeterna. Quod si Christo benignissime placuit tantam nostri praeseferre similitudinem, seque hominis filium atque adeo fratrem nostrum dicere et praebere, quo testator sua in nos misericordia patesceret, *Debit per omnia fratribus similari, ut misericors fieret*²⁾; Mariae non aliter, ex eo quod Christi Domini eiusdemque fratris nostri electa est

¹⁾ S. Th. op. VIII super salut. angelica.

²⁾ Hebr. II, 17.

mater, hoc supra matres omnes singulare inditum est, ut misericordiam nobis proderet effunderet suam. Id praeterea si debemus Christo quod nobiscum ius sibi proprium quodammodo communicarit, Deum vocandi et habendi patrem, eidem similiter debemus communicatum amantissime ius, Mariam vocandi et habendi matrem. Quando autem natura ipsa nomen matris fecit dulcissimum, in eaque exemplar quasi statuit amoris teneri et providentis, lingua quidem haud satis eloqui potest, at probe sentiunt piorum animi, quanta in Maria insideat benevolentis actuosaeque caritatis flamma, in ea nimirum, quae nobis, non humanitus, sed a Christo est mater. Atque multo illa magis nostra omnia habet cognita et perspecta; quibus ad vitam indigeamus praesidiis, quae impendeant publicae privatim pericula, quibus in angustiis in malis versemur, quam in primis sit acris cum acerrimis hostibus de salute animae dimicatio: in his autem aliisve asperitatibus vitae, multo ipsa potest largius, et vehementius exoptat, solatium, robur, auxilia omne genus carissimis filiis afferre. Itaque ad Mariam non timide non remisse adeamus, per illa obsecrantes materna vincula, quibus cum Iesu itemque nobiscum coniunctissima est; praesentem eius opem quo precationis modo significavit ipsa et peracceptum habet, religiosissime invocemus: tum erit merito in tutela optimae matris securis laetisque animis conquiescendum.

Ad hanc Rosarii commendationem ex prece ipsa profectam, accedit ut in eodem insit facilis quidam usus ad summa fidei christianae capita suadenda animis et inculcanda: quae quidem alia est nobilissima commendatio. — Est enim maxime ex fide quod homo recte certeque gradus facit ad Deum, eiusque unius maiestatem immensam, imperium in omnia, summam potentiam, sapientiam, providentiam discit mente et animo revereri: *Credere enim oportet accedentem ad Deum quia est, et inquirentibus se remunerator sit.*¹⁾ Quoniam porro aeternus Dei Filius humanitatem suscepit, praeluxitque nobis et adest velut via, veritas, vita, ideo fides nostra praeterea complectatur necesse est Trinitatis divinarum personarum augustae et Unigenae Patris hominis facti alta mysteria: *Haec est vita aeterna, ut cognoscant te, solum Deum verum, et quem misisti Iesum Christum.*²⁾ Permagno quidem beneficio donavit nos Deus, quum fide hac sancta donavit: cuius munere non solum supra humana erigimur, tamquam speculatores effecti et consortes divinae naturae, sed habemus hoc amplius causam praestantis meriti ad praemia caelestia; proptereaque spes nostra alitur et confirmatur, fore aliquando ut Deum, non iam per adumbratas rerum imagines, sed aperto in lumine contingat intueri ipsum ipsoque frui ultimo bono perpetuum. At vero christianus homo tam variis distinctur vitae curis tamque evagatur facile ad leviam, ut, nisi crebra admonitio succurrat, quae maxima et pernecessaria sunt oblivione lenta dediscat, ob eamque causam eius oblanguescat atque etiam intercidat fides. Quae nimis magna ignorantiae pericula ut a filiis suis Ecclesia prohibeat, nulla sane vigilantiae diligentiaeque praetermittit consilia, neque ultimum est fidei adiumentum quod ex mariali Rosario petere consuevit. Quippe in eo, cum pulcherrima fructuosaque prece certo ordine continuata, recolenda succedunt et contemplanda praecipua religionis nostrae mysteria: illa primum quibus *Verbum caro factum est*, et Maria, virgo integra et mater, materna illi officia sancto cum gaudio praestitit; tum Christi dolentis aegritudines, cruciatus, supplicium, quorum pretio salus generis nostri peracta; tum eiusdem plena gloriae mysteria, et de morte triumphus, et ascensus in caelum, et demissus inde divinus Spiritus, atque Mariae sideribus receptae splendida claritudo, denique cum gloria Matris et Filii consociata caelitem omnium gloria sempiterna. — Haec rerum plane admirabilium contexta series in fidelium mentes frequenter assidueque revocatur, et fere in conspectu explicata proponitur: id quod Rosarium sancte colentibus aspergit animos nova semper quadam pietatis dulcedine, perinde afficiens et movens quasi vocem ipsam exciperent indulgentissimae Matris, eadem aperientis mysteria multaue salutariter alloquentis. — Quare non id nimis affirmatum videbitur, quibus et locis et familiis et gentibus honorem pristinum marialis Rosarii consuetudo retineat, nullam ibi iacturam fidei ab ignorantia pestiferisque erroribus metuendam.

Sed alia non minus praestat, quam Ecclesia filiis suis magnopere a Rosario quaerit, utilitas; ea est, ut ad fidei sanctae normam et praescripta vitam moresque suos diligentius componant. Si enim,

¹⁾ Hebr. XI, 6.

²⁾ Joan. XVII, 3.

ut omnes tenent divinum effatum: *Fides sine operibus mortua est,*¹⁾ eo quia fides vitam ducit a caritate, caritas autem in ubertatem exit sanctarum actionum; nihil profecto emolumentum ad aeterna christianus homo percepturus erit ex fide sua, nisi rationem vitae secundum eam dixerit: *Quid proderit, fratres mei, si fidem quis dicat se habere, opera autem non habeat? numquid poterit fides salvare eum?*²⁾ Istud immo hominum genus reprehensionem Christi iudicis multo graviores incurret, quam qui christianae fidei disciplinaeque sint misere ignari: qui non, ut illi perperam, aliter credunt aliter vivunt, verum quia carent Evangelii lumine, habent ideo quamdam excusationem aut minores certe in noxa. — Quo igitur fides quam profiteamur consentaneam fructuum laetitia melius florescat, simul ex mysteriis ipsis quae mens considerando persequitur, ad virtutum proposita mire animus inflammatur. Opus nempe salutiferum Christi Domini, quale nobis eminet ac nitet in omnes partes exemplum! Magnus omnipotens Deus, urgente in nos nimia caritate, ad infimi hominis conditionem sese extenuat; nobiscum velut unus de multis versatur, amice colloquitur, singulos et turbam ad omnem erudit docetque iustitiam, excellens sermone magister, auctoritate Deus. Omnibus omnino se dat beneficium; e morbis corporum relevat languentes, morbisque animorum gravioribus paterna medetur miseratione: quos vel aerumna exerceat vel sollicitudinum moles fatigat, eos in primis blandissime compellat et vocat: *Venite ad me omnes qui laboratis et onerati estis, et ego reficiam vos.*³⁾ Tum ipse interquiescentibus nobis in complexu suo, de illo spirat mystico igne quem ad homines detulit, deque sui mansuetudine animi ac submissione benigne insinuat, quarum usu virtutum nos optat verae solidaeque pacis, cuius est auctor, participes: *Discite a me quia mitis sum et humilis corde; et invenietis requiem animabus vestris.*⁴⁾ Sed ipse tamen, pro ea sapientiae caelestis luce et insigni beneficiorum copia quibus homines demereri debuerat, hominum subito odia iniuriasque atrocissimas, atque sanguinem et spiritum cruci suffixus profudit, nihil spectans enixius quam ut illis pariat sua morte vitam. — Talia peramantis Redemptoris nostri monumenta carissima nequaquam fieri potest ut quispiam attenta secum cogitatione reputet et commentetur, neque grata adversus eum voluntate exardescat. At verius probatae vis fidei tantum efficiet ut, illuminata hominis mente et animo vehementer impulso, totum prope rapiat ad ipsius Christi vestigia per omne discrimen sectanda, ad eam usque Paulo dignam obtestationem: *Quis ergo nos separabit a caritate Christi? tribulatio, an angustia, an fames, an nuditas, an periculum, an persecutio, an gladius?*⁵⁾... *Vivo autem iam non ego; vivit vero in me Christus.*⁶⁾

Ne vero ad exempla quae Christus, homo idemque Deus, de se exhibet sane quam maxima, nativae nos imbecillitatis conscientia absterriti deficiamus, una cum mysteriis eius mysteria Matris sanctissimae habemus oculis mentis ad contemplandum oblata. E regia Davidis stirpe est ea quidem progenita, cui tamen nihil iam est reliquum de maiorum vel opibus vel amplitudine; quae vitam in obscuro agit, humili in oppido, humiliore in tecto, recessu ipso et rei familiaris tenuitate eo contenta magis quod liberiore potest animo se tollere ad Deum eidemque summo desideratissimo bono penitus adhaerere. At qui est cum ipsa Dominus, quam complet et beat gratiam suam; ipsaque, allato caelesti nuntio, designatur, ex qua, virtute agente Spiritus Sancti, expectatus ille Servator gentium nostra in humanitate sit proditurus. Celsissimum dignitatis gradum quanto plus ea miratur et muneri tribuit potenti misericordique Deo, tanto se, nullius sibi conscia virtutis, deprimit humilius, sequae Dei ancillam, eius dum fit mater, prompto animo edicit et devovet. Quod autem pollicita sancte est, id alacris sancte praestat, iam tum perpetua cum Iesu filio, ad gaudia ad lacrimas, communionem vitae instituta. Sic tale fastigium gloriae, ut nemo alius nec homo nec angelus, obtinebit, quia cum ipsa nemo erit virtutum promeritis conferendus; sic eam superi et mundani regni manet corona, quod invicta futura sit regina martyrum; sic in caelesti Dei civitate per aeternitatem omnem coronata assidebit ad Filium, quod constanter per

¹⁾ Iac. II, 20.

²⁾ Ib. 14.

³⁾ Matth. XI, 28.

⁴⁾ Ib. 29.

⁵⁾ Rom. VIII, 35.

⁶⁾ Gal. II, 20.

omnem vitam, constantissime in Calvaria, redundantem tristitia calicem sit cum illo exhaustura. — Ecce autem in Maria virtutis omnis exemplar vere bonus et providens Deus constituit nobis aptissimum: eamque oculis et cogitatione intuentes, non animos, quasi divini numinis fulgore perstricti, despondemus, sed ex ipsa allecti communis propinquitate naturae, fidentius ad imitationem enitumur. Cui studio si nos, ea maxime adiuvante, totos dediderimus, licebit profecto virtutis tantae sanctitatisque lineamenta saltem exprimere, et quam admirabiliter tenuit ad omnia Dei consilia aequabilitatem vitae, referentes, ipsam licebit subsequi ad caelum. — Iam nos peregrinationem eo susceptam, quamvis aspera multisque sit difficultatibus impedita, animose fortiterque insistamus; neve molestiam inter et laborem cessemus tendere ad Mariam suppliciter manus in eas Ecclesiae voces: *Ad te suspiramus gementes et flentes in hac lacrimarum valle . . . illos tuos misericordes oculos ad nos converte; Vitam praesta puram, iter paratum, ut videntes Iesum, semper collaetemur.*¹⁾ At illa, quae, tametsi nullam in se passa, debilitatem naturae nostrae vitiositatemque pernoctat, quaeque matrum omnium est optima et studiosissima, quam nobis opportune prolixèque subveniet, quanta et caritate reficiet et virtute firmabit! Per iter euntibus, divino Christi sanguine et Mariae lacrimis consecratum, certus erit nobis nec difficilis exitus ad societatem quoque beatissimae eorum gloriae fruendam.

Ergo Rosarium Mariae Virginis, in quo apte utiliterque habentur coniuncta et eximia precationis formula et idoneum fidei conservandae instrumentum et insigne specimen perfectae virtutis, dignum plane est quod veri nominis christianis sit frequenter in manibus piaque recitatione et meditatione colatur. — Haec autem commendata singulariter volumus ei *Consociationi*, quam nuper etiam laudavimus legitimeque probavimus, a *Sacra Familia* appellatam. Si quidem illud Christi Domini mysterium, quod vitam intra parietes Nazarethanae domus tacitam abditamque diu transegerit, eidem Consociationi dat causam, ita ut ad exemplar Familiae sanctissimae divinitus constitutae sese christianae familiae eurent sedulo conformare, iam eius perspicua est cum Rosario singularis quaedam coniunctio; qua praesertim attinet ad mysteria gaudiorum, in eo ipso conclusa quum Iesus, post declaratam in templo sapientiam suam, cum Maria et Iosepho *venit Nazareth et erat subditus illis*, cetera quasi instruens mysteria, quae hominum doctrinam et redemptionem propius efficerent. Quare videant Consociati omnes quam sit suum, cultores Rosarii atque etiam propagatores sese diligentes praebere.

Quantum est ex Nobis, rata firmaque habemus sacrae indulgentiae munera, superioribus annis concessa, eorum gratiâ qui octobrem mensem rite ad ea ipsa praescripta egerint: vestrae autem, Venerabiles Fratres, auctoritati et sollertiae valde tribuimus, ut par atque antea in catholicis gentibus caleat religio et contentio sancta ad Virginem, Christianorum Adiutricem, Rosarii prece colendam. — At vero, unde exorsa est cohortatio Nostra, inde placet ad exitum pergat, iterum apertiusque testando quem fovemus erga magnam Dei Genitricem animum et memorem beneficiorum et spei plenum laetissimae. Suffragia christiani populi ad eius aras pientissime supplicantis aequè rogamus Ecclesiae causâ, tam adversis turbulentisque iactatae temporibus, aequè rogamus causâ Nostra, qui devexa aetate, defessi laboribus, difficillimis rerum constricti angustiis, nullis hominum fulti subsidiis, ipsius gubernacula Ecclesiae tractamus. Nempe in Maria, potente et benigna matre, spes Nostra exploratior quotidie augetur, iucundius arridet. Cuius deprecationi si plurima eaque praeclara beneficia a Deo accepta referimus, id quoque effusiore gratia referimus quod iamiam detur quinquagesimum diem anniversarium attingere ex quo sumus episcopali ordine consecrati. Magnum sane hoc est respicientibus tam diuturnum pastoralis muneris spatium, quantum praecipue, quotidiana sollicitudine agitatam, adhuc impendimus christiano gregi universo regendo. Quo Nobis in spatio, ut est hominum vita, ut sunt Christi et Matris mysteria, nec defuerunt gaudiorum causae, et plures acerbacque admixtae sunt causae dolorum, gloriandi in Christo praemiis quoque delatis: eaque Nos omnia, demissa Deo aequaliter mente gratoque animo, convertere ad Ecclesiae bonum et ornamentum studuimus. Nunc iam, nec enim dissimiliter reliqua vita decurret, si vel nova affulgeant gaudia vel impendeant dolores, siqua gloriae accessura sint decora, eadem Nos mente eodemque animo constantes, et gloriam unice appetentes a Deo caelestem, davidica

¹⁾ *Ex sacr. liturg.*

illa iuvabunt: *Sit nomen Domini benedictum: Non nobis, Domine, non nobis, sed nomini tuo da gloriam.*¹⁾ Equidem a filiis Nostris, quorum in Nos videmus studia tam pie et benevole incensa, potius quam gratulationes et laudes, summas Deo optimo grates precesque et vota magnopere expectamus; maxime laetati si hoc Nobis impetrent, ut quantum virium et vitae supersit, quantum resideat auctoritatis et gratiae, tantum Ecclesiae omnino accidat salutare, in primis ad infensos et devios, quos iamdudum vox Nostra invitat, reducendos reconciliandos. Omnibus autem dilectissimis filiis, ex proxima, Deo donante, faustitate et laetitia Nostra, iustitiae, pacis, prosperitatis, sanctimoniae, bonorum omnium affluent munerum: hoc paterna caritate a Deo adprecamur, hoc eloquiis eius commonemus: *Obaudite me . . . et quasi rosa plantata super rivus aquarum fructificate: quasi Libanus odorem suavitatis habete. Florete flores quasi liliium, et date odorem et frondete in gratiam, et collaudate canticum et benedicite Dominum in operibus suis. Date nomini eius magnificentiam, et confitemini illi in voce labiorum vestrorum et in canticis et citharis . . . , in omni corde et ore collaudate et benedicite nomen Domini.*²⁾

Quibus consiliis et optatis si forte illuserint nefarii homines, qui *quaecumque ignorant, blasphemant*, parcat illis elementer Deus; ut ipse autem propitius, exorante sacratissimi Rosarii Regina, obsecundet, habete auspiciam, Venerabiles Fratres, idemque pignus benevolentiae Nostrae, Apostolicam benedictionem, quam singulis vobis et clero populoque vestro peramanter in Domino impertimus.

Datum Romae apud S. Petrum die VIII septembris anno MDCCCXCII, Pontificatus Nostri quintodecimo.

LEO PP. XIII.

II.

Decretum S. Rituum Congregationis,

quo solvuntur dubia super Litteris Apostolicis dto. 20. Novembris 1890 commendato cultu S. Familiae proposita.

DECRETUM.

DUBIA.

Postquam litterae a Sacra Rituum Congregatione, die 10 Decembris 1890, de cultu Sacrae Familiae singularum Dioecesium Ordinariis transmissae fuerunt, eidem Sacrae Congregationi sequentia Dubia proposita sunt, nimirum:

I. An Seminaria, Collegia, Congregationes et Religiosae Familiae possint per formulam novissime a Sanctissimo Domino Nostro Leone Papa XIII. approbatam semet Sacrae Familiae consecrare, itemque Paroeciae, Dioceses ac Regiones?

II. Preces ab eodem Sanctissimo Domino Nostro itidem approbatae atque indulgentiis ditatae a singulis Familiis coram imagine Sacrae Familiae recitandae, possuntne in Ecclesiis publicis usurpari?

III. Licet ne familiis, quae iam speciali ratione Sancto Ioseph se consecrarunt, semet Sacrae Familiae dedicare?

IV. Quum permultae orationes, litaniae, formulae consecrationis Sacrae Familiae et alia huiusmodi in pluribus locis circumferantur, quomodo providendum?

¹⁾ Ps. CXII, 2, CXIII, 1.

²⁾ Eccli. XXXIX, 17—20, 41.

Et Sacra eadem Congregatio in Ordinario Coetu ad Vaticanum subsignata die coadunata, referente me infrascripto Cardinali Praefecto, omnibus rite perpensis, sic rescribere rata est:

Ad I. Quoad Seminaria, Collegia et singulas Domos Congregationum ac Familiarum Religiosarum, *Affirmative*; quoad Paroecias, provisum per consecrationem familiarum in singulis Paroeciis; quoad cetera *Non expedire*:

Ad II. *Affirmative*, sed coram Imagine Sacrae Familiae:

Ad III. *Affirmative*:

Ad IV. Quoad litanias, comprehendi sub universali vetito Litaniarum, quae explicite approbatae non fuerint a Sede Apostolica; quoad orationes, formulas consecrationis aliasque preces sub quovis titulo ad Sacram Familiam honorandam adhibitas, mittendas esse ab Ordinariis locorum, nec non a Superioribus Religiosarum Congregationum, ut debito examini subiiciantur; secus in posterum licite usurpari nequeant. Die 13 Februarii 1892.

De his autem facta Sanctissimo Domino Nostro Leoni Papae XIII. per me infrascriptum Cardinalem Praefectum relatione, Sanctitas Sua resolutiones Sacrae eiusdem Congregationis ratas habuit, et confirmavit. Die 18. iisdem mense et anno.

CAIETANUS CARD. ALOISI-MASELLA
S. R. C. Praefectus.

L. † S.

VINCENTIUS NUSSI, S. R. C. Secretarius.

Wird mitgetheilt unter Hinweisung auf das im Lavanter kirchlichen Verordnungs-Blatte Nr. I. des Jahres 1891 veröffentlichte Schreiben vom 20. November 1890.

III.

Decretum Leonis PP. XIII. super postulationibus pro potiori Beato Joseph exhibendo cultu liturgico.

DECRETUM URBIS ET ORBIS.

Ex quo Summus Pontifex Pius IX beatum Ioseph purissimum Deiparae immaculatae Virginis sponsum atque Christi Domini Salvatoris nostri putativum patrem universae Catholicae Ecclesiae Patronum constituit, antiqua Christifidelium pietas erga ipsum inclytum Patriarcham mirifice aucta est. Haec porro pietas, nova veluti addita flamma, ferventius exarsit postquam Sanctissimus Dominus Noster LEO PAPA XIII per suas encyclicas litteras sub die XV Augusti anno MDCCCLXXXIX, datas gloriosi eiusdem Patriarchae dignitatis praestantiam et validissimum apud Deum patrocinium celebravit, atque erga caelestem Patronum devotionem cohortationibus favoribusque inter fideles fovere subinde non destitit. Hinc factum est ut ad Apostolicam Sedem undique transmissae sint postulationes, quo amplioris in sacra liturgia cultus honores beato Ioseph tribuerentur.

Iamvero Sanctitas Sua, etsi de his supplicibus votis sibi delatis summo afficeretur gaudio, utpote quae populorum in dies succrescentem devotionem referrent; nihilominus eundem Sanctum Patriarcham potiori liturgico cultu, qui ordinem immutaret iamdiu in Ecclesia sapientissime praestitutum, ditare minime censuit.

Veruntamen quum saepe saepius illius Festum XIV Kalendas Aprilis affixum, ob occursum Dominicæ Passionis, vel Hebdomadae Maioris ea die recoli nequeat, ac proinde eius celebratio iuxta rubricas aliquando nimium protrahenda sit, ne id in detrimentum vertat singularis illius obsequii, quod suo caelesti Patrono universus Catholicus Orbis una simul exhibet; Sanctitas Sua, ex Sacrorum Rituum

Congregationis consulto, statuit ut iis annis, quibus praefatum Festum occurrerit in Dominica Passionis, transferatur in Feriam secundam immediate sequentem, et quoties inciderit in Maiorem Hebdomadam, reponatur in Feria quarta post Dominicam in Albis, tamquam in sede propria: servato rubricarum praescripto quoad translationem festorum iisdem diebus occurrentium.

Hoc autem decretum promulgari atque in rubricis Breviarii ac Missalis Romani adiaceri praecepit.

Die XV Augusti MDCCCXCII.

C. CARD. ALOISI-MASELLA, S. R. C. Praefectus.

Pro R. P. D. VINCENTIO NUSSI, S. R. C. Secretario.

L. ✚ S.

IOANNES PONZI, Substitutus.

IV.

Epistola, qua commendatur Lugduni exstans Consociatio a Fidei Propagatione nuncupata.

ILLUSTRISSIME ET REVERENDISSIME DOMINE!

Inter Consociationes, quae huic S. Consilio Christiano Nomini Propagando adiutricem operam praestant, nobilem sane locum sibi vindicat ea quae Lugduni extat a Fidei Propagatione nuncupata, cuius ea est ratio ut piorum hominum precibus eleemosynisque coniunctis, apostolicis viris in Evangelii praedicatione laborantibus divinam humanamque opem conciliet.

Quantum momenti in ea sit ad catholicae fidei per orbem incrementum et uberrimam iam per eam parti fructus demonstrant et plurimum Romanorum Pontificum gravissima testimonia, qui praeclarum Institutum sua benevolentia complexi, laudibus ornarunt, privilegiis atque incitamentis provexerunt. Id etiam, decessorum suorum vestigiis ingressus praestitit SSmus D. N. Leo PP. XIII per Encyclicas Litteras datas die 3 Decembris anno 1880 quibus eius Pii Operis rationem finem commoda fuisse prosequens, pari cum auctoritate studio commendavit.

Tanta auctoritate haec S. C. freta, officii simul sui et pietatis tuae conscia, cum crescentes in dies plurimae gravissimaeque Missionum necessitates omnem curam adhibere ad subveniendum eisdem iubeant, Amplitudinem Tuam ipso Summo Pontifice imperante, adit rogans ut Opus, quod supra memoravi, in tua Dioecesi promovere, pro tuo religionis summo studio, velis.

Quod quidem praestando, non solum communi Sanctae Matris Ecclesiae bono prospexeris atque egregium pietatis opus perfeceris, sed etiam fidelium Tibi commissorum spirituali commodo non mediocriter consulueris. Et sane cum impii homines ad christianam fidem in nostris Europae regionibus excindendam ausu et vi tanta moliantur, nihil fortasse melius divinam nobis gratiam ad praesentissimum periculum propulsandum impetrabit, quam si dederimus operam ad fidem aliis etiam populis inferendam, cum soleat divina bonitas ea praesertim beneficia hominibus cumulate rependere, quae ipsi in ceteros conferre studuerint.

Ceterum ego certa spe teneor operam tuam tuique cleri minime defuturam ad pios ac generosos istorum fidelium animos in favorem eius Operis erigendos, quod de universo christiano nomine tam praeclare meretur.

Interim vero omnia Tibi fausta a Deo ex animo precor.

Datum Romae ex Aed. S. C. Prop. Fid. die 3. Octobris 1892.

Amplitudinis Tuae

Addictissimus Servus.

M. CARD. LEDOCHOWSKI Praef.

J. AUGUSTINUS ARCH. LARISSEN. Pro Secretarius.

V.

Befreiung geistlicher Amtsfahrten von den ärarischen Brücken-, Straßen- und Ueberfahrtsmauthen.

Das Gesetz vom 26. August 1891 (R.-G.-Bl. Nr. 140), betreffend die ärarischen Brücken-, Straßen- und Ueberfahrtsmauthen, enthält unter anderen folgende die kirchlichen Personen betreffende Bestimmungen, als:

Im I. Abschnitte „Aufhebung der Brückenmauth“:

§ 1. Die besondere Mauth für die Benützung der vom Staate erhaltenen (ärarischen) Brücken wird aufgehoben.

Im III. Abschnitte „Befreiungen von der ärarischen Straßenmauth“, im § 17, Punkt 16:

„Bei den Fahrten der Bischöfe und sonstigen kirchlichen Obern und der Stellvertreter derselben, sowie der Dechante und der ihnen gleichkommenden Organe anderer anerkannten Religionsgenossenschaften in Rücksicht der ihnen obliegenden Visitationsfahrten, dann bei den Fahrten der Seelsorger in ihren pflichtmäßigen Amtsverrichtungen, als zur Abhaltung des Gottesdienstes, zum Besuche der Kranken, Beerdigung der Leichen u. in ihren ämtlichen Bezirken; auch bei jenen bei dem Schranken leer passierenden Fahren, womit Seelsorger zu geistlichen Functionen in ihren seelsorgeämtlichen Bezirken abgeholt werden, wenn durch ein Certificat des Gemeindevorstandes nachgewiesen wird, oder aus den Umständen zweifellos hervorgeht, daß es sich um eine Seelsorgerfahrt handelt, desgleichen auch bei den vom Wohnsitze des Seelsorgers leer zurückkehrenden Fahrgelegenheiten.

Alle diese Befreiungen gelten auch bei Verwendungen von Reitthieren.“

¹ Dieses Gesetz tritt mit 1. Jänner 1893 in Wirksamkeit.

Mit demselben Tage treten, laut § 1 desselben Gesetzes, die bisherigen Bestimmungen über die Weg- und Ueberfuhrmauthen außer Kraft.

VI.

Diöcesan-Nachrichten.

Investirt wurden: Herr Franz Ferencák, Pfarrer in Hoheneck, auf die Stadtpfarre Rann, Herr Alois Kos, Pfarrer in Kirchstätten, auf die Pfarre St. Martin im Rosenthale, Herr Johann Bohanec, Kaplan in Luttenberg, auf die Pfarre Allerheiligen, Herr Johann N. Kunej, Pfarrer in Dobje, auf die Pfarre St. Margarethen bei Kömmerbad, Herr Michael Schmid, Kaplan in Stalis, auf die Pfarre Sulzbach, Herr Vinzenz Čepin, Kaplan in Retschach, auf die Pfarre Razbor, Herr Markus Stueck, Kaplan in Laporje, auf die Pfarre Stranitzen, Herr Franz Jug, Pfarrer in St. Barbara bei Antenstein, auf die Pfarre St. Marcin, Herr Johann Lipold, Doctor der Theologie, Pfarrer in St. Martin bei Schalleck, auf die Pfarre St. Peter bei Königsberg, Herr Augustin Heel, Pfarrer in Süßenheim, auf die Pfarre Mährenberg und Herr Andreas Zdolsek, Kaplan in St. Martin a. d. Pač, auf die Pfarre St. Stephan bei Süßenheim.

Bestellt wurden: Herr Franz Ferencák, Stadtpfarrer in Rann, als Dechant in Rann, Herr Franz Jug, Pfarrer in St. Marcin, als Dechant zu St. Marcin, Herr Josef Jurčić, Pfarrer in St. Leonhard in W.-B., als Dechant zu St. Leonhard in W.-B., Herr Augustin Heel, Pfarrer in Mährenberg, zum Administrator des Dekanates Mährenberg, Herr Johann Vreže Chorvikar, zum Katecheten an den städtischen Knaben-Volks- und Bürgerschulen in Marburg, Herr Anton Medved, Doctor der Theologie und Philosophie, zum Chorvikar an der Domkirche in Marburg, Herr Martin Gabere als Provisor in Hoheneck, Herr Anton Inkret als Provisor in Kirchstätten, Herr Rudolf Raktelj als Provisor in Dobje, Herr Jakob Marinič als Provisor in Hohenmauthen, Herr Franz Vidmajer als Provisor in Süßenheim, Herr Alois Vojsk als Provisor in St. Barbara bei Antenstein, Herr Alois Šoba als Provisor in St. Martin bei Schalleck und Herr Franz Vračun als Provisor in St. Lorenzen a. d. Kärntnerb.

Wiederangestellt wurden als Kapläne die Herren Provisoren: Josef Mesiček in Rann, Anton Askerc in Praßberg, Johann Pajtler in Luttenberg, Franz Višnar in Sulzbach, Martin Stolz in Retschach, Josef Krajnc in St. Peter bei Königsberg, Barthelmä Stabuc in St. Marcin und Franz Brglez sen. in St. Stephan bei Süßenheim.

Angestellt wurden als Kapläne die absolvirten Herren Theologen: Josef Kržišnik in Reichenburg, Alois Cizerl zu St. Anton in B.-B., Johann Doberšek in Kaveri, Friedrich Golob (Repolusk) in Leutsch, Johann Horjak in St. Martin bei Windischgraz, Johann Jodl in St. Urban bei Pettau, Jakob Krajnc in Zibita, Anton Lajusic in Kalobje, Franz Lom in St. Ruprecht ob Tüffer, Johann Medvesek in Skalis, Josef Mihalic in Maria Schnee in Wölling, Anton Podvinski in Dichtenwald, Anton Šebat in Weitenstein, Mathias Vaupotič in St. Peter bei Madfersburg, Valentin Vogrine in Drachenburg, Josef Weixl in Hl. Kreuz bei Luttenberg und Jakob Černeč ausbilsweise in Heilenstein; ferners die Herren Defizientpriester: Johann Zadavec in Galizien und Johann Sušnik in Dobova.

Ueberfetzt wurden die Herren Kapläne: Georg Šelih nach Tüffer, Martin Medved nach Sachsenfeld, Josef Kostanjevec nach St. Margarethen an der Pöfnitz, Johann Pavlič nach Haidin, Karl Tribnik nach Neufkirchen, Josef Potovšek nach Tüchern, Bankraz Gregorc nach Trisail, Franz Koepek nach St. Barbara bei Ankenstein, Franz Hurt nach Altenmarkt, Franz Mandeliček nach Hörberg, Anton Pintarič nach St. Lorenzen an der Kärntnerbahn und Vincenz Kolar nach St. Martin an der Paß.

In den dauernden Ruhestand sind getreten: Herr Josef Probst, Pfarrer in Hohenmauthen und Titl. Herr Josef Toporišič, F.-B. geistl. Rath und Pfarrer in St. Lorenzen an der Kärntnerbahn.

Gestorben sind: Herr Johann Alexander Simonič, Defizientpriester zu Kapellen bei Madfersburg am 11. August im 70. und P. T. Herr Christoph Kanduth, F.-B. Konsistorialrath, freireisignirter Dom- und Stadtpfarrer von Marburg, am 20. Oktober im 63. Lebensjahre.

Unbesetzt sind geblieben die Kaplaneien zu Laporje, St. Martin bei Schalleck und St. Martin im Rosenthale.

F. B. Saverianer Ordinariat in Marburg,

am 22. Oktober 1892.

† Michael,
Fürstbischof.